DOMSTOLENS DOM
AF 18. FEBRUAR 1976 [1]

Carstens Keramik GmbH og Firma August Hoff mod Oberfinanzdirektion Frankfurt am Main (anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Bundesfinanzhof)

»Keramik«

Forenede sager 98 og 99/75

Sammendrag

1. *Den fælles toldtarif — fortolkning — ingen fællesskabsbestemmelser — konvention om Bruxelles-nomenklaturen — forklarende bemærkninger — gyldigt fortolkningsbidrag*

2. *Den fælles toldtarif — underpositionerne 69.12 A og 69.12 C, 69.13 A og 69.13 C — fortolkning — afgrænsning*

1. Det er ubestridt, at De forklarende bemærkninger til Bruxelles-nomenklaturen, når der ikke findes fællesskabsretsakter, forklarende eller andre bestemmende bemærkninger fra fællesskabsmyndighederne, kan anvendes som gyldigt middel til fortolkning af de fælles positioner.
2. Fortolkningen og afgrænsningen af underpositionerne 69.12 A og 69.12 C (bordservice »af almindeligt ler« og »af fint ler«) og af underpositionerne 69.13 A og 69.13 C (pyntegenstande til personlig brug; artikler til boligudstyr »af almindeligt ler« og »af andet keramisk materiale«) skal foretages under hensyn til brudfladens finkornethed og ensartethed, således at en vare af betydelig finhed og ensartethed ikke kan tariferes som en vare af almindeligt ler.
Den tariferingsudtalelse, som Nomenklaturudvalget for den fælles toldtarif, nedsat i henhold til rådsforordning nr. 97/69 af 16. januar 1969, afgav i juni 1972 om positionen 69.08, fremstår, skønt den ikke har bindende virkning og omhandler en anden position end dem, denne sag drejer sig om, som en gyldig angivelse af dette resultat.

I forenede sager 98 og 99/75

angående anmodninger, som i henhold til EØF-traktatens artikel 177 er indgivet til Domstolen af Bundesfinanzhof for i de sager, som verserer for denne ret mellem

1 — Processprog: Tysk.

CARSTENS KERAMIK GMBH, TÖNNIESHOF, Fredelsloh über Northeim (sag 98/75),

FIRMA AUGUST HOFF, Nürnberg-Großgründlach (sag 99/75)

og

OBERFINANZDIREKTION FRANKFURT AM MAIN,

at opnå en præjudiciel afgørelse om fortolkningen af toldpositionerne 69.12 A, 69.12 C, 69.13 A og 69.13 C i den fælles toldtarif (Rådets forordning nr. 950/68, EFT-specialudgave 1968 (I), s. 265; org. ref. JO L 172 af 22. juli 1968, s. 1, senest ændret ved rådsforordning nr. 3000/75, EFT L 304, af 24. november 1975, s. 1) med henblik på klassifikation af visse keramikvarer,

afsiger

DOMSTOLEN

sammensat af: præsidenten R. Lecourt, afdelingsformændene H. Kutscher og A. O'Keeffe, dommerne A. M. Donner, J. Mertens de Wilmars, M. Sørensen og Mackenzie Stuart,

generaladvokat: A. Trabucchi
justitssekretær: A. Van Houtte

følgende

DOM

Sagsfremstilling

Forelæggelseskendelsen og de skriftlige indlæg afgivet i henhold til artikel 20 i statutten for EØF-Domstolen kan sammenfattes således:

I — Sagsfremstilling og retsforhandlingernes forløb

1. I marts 1972 anmodede firmaet Carstens Keramik Oberfinanzdirektion, Frankfurt am Main (øverste afgiftsdepartement) om en bindende toldtariferingsudtalelse vedrørende vaser, ca. 15 cm høje enkle i udsmykning, og indført fra Rumænien.

Oberfinanzdirektion henførte i den bindende toldtariferingsudtalelse disse varer under position 69.13 C i den fælles toldtarif (FFT), som »pyntegenstande til personlig brug og artikler til boligudstyr af fint ler (vaser)«.

I oktober 1972 anmodede firmaet August Hoff den samme myndighed om en

toldtariferingsudtalelse for keramikbægre med og uden hank, indført fra Ungarn og Bulgarien.

Oberfinanzdirektion henførte i sine tariferingsudtalelser disse sidstnævnte varer under position 69.12 C II i FFT som »bordservice af fint ler, flerfarvet (bægre med/uden hank)«.

Importørerne har ved klager til Oberfinanzdirektion bestridt disse tariferinger. Selskabet Carstens Keramik har gjort gældende, at de varer, som er henført under position 69.13 C burde være henført under position 69.13 A. Firmaet August Hoff anfører, at deres varer, som er henført under position 69.12 C, henhører under position 69.12 A.

2. De pågældende positioner er underinddelt på følgende måde:

69.12 Bordservice samt husholdnings- og toiletartikler, af andet keramisk materiale:
- A — Varer af almindeligt ler
- B — Varer af stentøj
- C — Varer af fajance eller fint ler
  - I — Hvide eller ensfarvede varer
  - II — Andre varer.
- D — Varer af andet keramisk materiale

69.13 Statuetter og andre dekorationsgenstande; pyntgenstande til personlig brug; artikler til boligudstyr:
- A — Varer af almindeligt ler
- B — Varer af porcelæn
- C — Varer af andet keramisk materiale

3. Oberfinanzdirektion afslog importørernes klager, hvorefter importørerne anlagde sager for Bundesfinanzhof mod disse afslag.

Ved kendelser af 5. august 1975 har Bundesfinanzhof udsat proceduren i de to sager og i henhold til EØF-traktatens artikel 177 anmodet Domstolen om at træffe præjudiciel afgørelse om følgende spørgsmål:

Hvorledes skal begreberne »pyntegenstande til personlig brug; artikler til boligudstyr; varer af almindeligt ler«, under positionerne 69.13 A og 69.13 C i den fælles toldtarif fortolkes og afgrænses indbyrdes? (sag 98/75).

Hvorledes skal begreberne »bordservice af almindeligt ler« og »bordservice af fint ler«, under positionerne 69.12 A og 69.12 C i den fælles toldtarif fortolkes og afgrænses indbyrdes? (sag 99/75).

4. Det fremgår af de to kendelser fra Bundesfinanzhof, at parterne i hovedsagen navnlig har gjort de nedenfor sammenfattede anbringender gældende:

Oberfinanzdirektion har støttet sin afgørelse på »en tarifafgørelse fra Kommissionen« af 19. juni 1972, hvori vægfliser af brunt keramisk materiale, hvis brudflader er meget regelmæssige og ensartede, er blevet henført under position nr. 69.08 B II som fliser af andet keramisk materiale end almindeligt ler. Det skulle fremgå af denne afgørelse, at den afgørende faktor ved afgrænsningen af toldtariffens begreber, varer »af almindeligt ler« og »af andet keramisk materiale«, er varens objektive beskaffenhed altså brudfladens finkornethed og ensartethed, men ikke bearbejdningsmetoden og følgelig ikke lerets rensning eller behandling. Oberfinanzdirektion er af den opfattelse, at begrebet »varer af almindeligt ler«, som anvendes såvel under position 69.08 B I som under positionerne 69.12 A og 69.13 A nødvendigvis må fortolkes på samme måde.

Firmaet Carstens Keramik har gjort gældende, at »tarifafgørelsen«, som Oberfinanzdirektion har henvist til, ikke gælder for varer af håndværksmæssig produktion under position 69.13. Masseartikler som vægfliser kan ikke med hensyn til det anvendte lers beskaffenhed sammenlignes med håndværksmæssigt fremstillede lervarer. Lervarer, som håndværksmæssigt er fremstillet af almindeligt ler, altså ler

fra en enkel aflejring, kan have en fin brudfladestruktur.

Brudfladestrukturen er således ikke relevant for tariferingen af håndværksmæssigt fremstillede lervarer. En tarifering efter varernes objektive beskaffenhed kan ikke gennemføres i den foreliggende sag. Afgørende er snarere bearbejdningsmetoden, lerets rensning.

Firmaet har her påberåbt sig en rapport fra oprindelseslandet, hvoraf det fremgår, at varerne er fremstillet af almindeligt ler, der kun oprøres med vand uden tilsætning og uden iblanding af andet materiale, og er drejet i hånden.

Hvis varernes tarifering i toldtariffen alligevel skal ske efter objektivt konstaterbare beskaffenhedskriterier, må samtlige kendetegn ved den vare, som skal tariferes, nødvendigvis inddrages i undersøgelsen, og med henblik herpå må der ligeledes foretages en sammenligning mellem mange eksemplarer af varen.

Oberfinanzdirektion har gjort gældende, at beskaffenheden af den vareprøve, der nu er toldmæssigt karakteriseret –, og som i sin tid blev vedlagt ansøgningen om en tariferingsudtalelse, alene er afgørende for sagens udfald.

Firmaet August Hoff har ligeledes gjort gældende, at »Kommissionens tarifafgørelse« ikke kan anvendes på den omtvistede tarifafgrænsning.

Firmaet har endvidere henvist til en erklæring fra oprindelseslandet og til en erklæring fra leverandøren, hvorefter de pågældende varer ikke er fremstillet af fint ler, men af almindeligt ler uden noget tilsætningsmateriale.

Selv om man imidlertid går ud fra de afgrænsningskriterier, der ligger til grund for Kommissionens tarifafgørelse, er de afgivne bindende toldtariferingsudtalelser unøjagtige. Oberfinanzdirektion har nemlig undladt at tage hensyn til krystallernes størrelse og karakter. Desuden er det afgørende kriterium for afgrænsningen mellem »almindeligt ler« og »fint ler« de færdige varers porøsitet.

Oberfinanzdirektion har anført, at firmaets opfattelse, hvorefter varens porøsitet er et væsentligt kriterium for afgrænsningen af almindeligt ler og fint ler, er forkert.

5. I forelæggelseskendelserne har Bundesfinanzhof især bemærket:

»Tarifafgørelsen af 19. juni 1972 ..., der angår vægfliser »af almindeligt ler« under position 69.08, er kun en afgørelse af et enkelttilfælde, som ikke har nogen som helst bindende virkning for den verserende retstvist. I øvrigt er de afgrænsningskriterier, der ligger til grund for denne afgørelse, ikke i overensstemmelse med de i De forklarende bemærkninger til Bruxelles-nomenklaturen anførte tilsvarende kriterier; de forklarende bemærkninger til De europæiske Fællesskabers toldtarif henviser selv til disse bemærkninger.

Begrebet almindeligt ler er nærmere defineret i De forklarende bemærkninger til Bruxelles-nomenklaturen i kapitel 69 (jf. underkapitel II, afsnit II A ...). Under spørgsmålet om, hvilke varer af andet keramisk materiale end procelæn, der hører under de af position 69.12 omfattede varer, står der følgende:

'Lervarer med porøs skærv, som i modsætning til porcelæn er opakke (uigennemsigtige), gennemtrængelige for væsker og let lader sig ridse af stål; brudfladen klæber til tungen. Disse lervarer omfatter:

1. Varer fremstillet af almindelige jern- og kalkholdige lersorter (murstensler); de har et mat og jordagtigt brud, og farven er almindeligvis brun, rød eller gul. De kan være glaserede.
2. Fajance ...'

Disse forklarende bemærkninger fremhæver som særlige kendetegn for varer af almindeligt ler, brudfladens porøsitet,

farve og manglende glans, samt at materialet har en særlig kemisk sammensætning ... I Kommissionens tarifafgørelse fremhæves derimod alene kornets ensartethed og regelmæssighed som kendetegn for afgrænsningen mellem varer af almindeligt ler og varer af andet keramisk materiale med den begrundelse, at disse kendetegn er en følge af en mere intensiv bearbejdning af materialet«.

6. Forelæggelseskendelserne fra Bundesfinanzhof er blevet registreret på Domstolens justitskontor den 11. september 1975.

Kommissionen har ved sin juridiske rådgiver Jean Amphoux, bistået af Manfred Beschel fra den juridiske afdeling, i henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for EØF-Domstolen afgivet skriftlige indlæg.

Ved kendelse af 11. december 1975 har Domstolen på grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten besluttet at forene de to sager med henblik på den mundtlige forhandling.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

II — Skriftlige indlæg afgivet for Domstolen

Efter at have fremskaffet de kriterier for klassifikation af keramikprodukter og keramikvarer, som er beskrevet i faglitteraturen, har *Kommissionen* konstateret, at det næppe er muligt abstrakt at afgrænse de forskellige keramikprodukter fra hinanden.

Kommissionen har påpeget, at de præjudicielle spørgsmål er formuleret i abstrakte og almindelige vendinger. Men i henhold til formålet med forelæggelsesproceduren bør spørgsmålene imidlertid afgøres under hensyntagen til de konkrete sagsomstændigheder, som ligger til grund for dem, for at give den nationale ret mulighed for i praksis at træffe en afgørelse i overensstemmelse med fællesskabsretten.

Kommissionen har undersøgt positionerne i den fælles toldtarif og de relevante bestemmelser i Bruxelles-nomenklaturen, og har anført, at begrebet »almindeligt ler« findes under adskillige positioner i den fælles toldtarif. Når man bestemmer dette begreb, må man af hensyn til retssikkerheden og retsforståelsen principielt gå ud fra, at begreber, som optræder flere gange i den fælles toldtarif, hver gang bør fortolkes på samme måde, og at de en gang udarbejdede begrebsmæssige forudsætninger bør fastholdes som almindeligt udgangspunkt for afgrænsningerne af en vares nøjagtige tarifering.

Ud fra et metodisk synspunkt synes det derfor korrekt at besvare det stillede spørgsmål ved først at klarlægge kendetegnene for »almindeligt ler«. Man må, for at bestemme dette begreb gå ud fra den fælles toldtarifs inddeling og de grundbegreber, som man skal tage hensyn til ved fortolkningen heraf.

Bortset fra de ret almindelige konstateringer findes der ikke i den fælles toldtarif selv nogen oplysning om, hvorledes begrebet skal defineres.

Man må henholde sig til De forklarende bemærkninger til Bruxelles-nomenklaturen, som er et gyldigt middel til fortolkning af den fælles toldtarif. Dette gælder så meget desto mere, som de forklarende fællesskabsbemærkninger i den fælles toldtarif udtrykkeligt henviser dertil.

Efter at have gennemgået De forklarende bemærkninger til Bruxelles-nomenklaturen i kapitel 69 (jf. underkapitel II, afsnit II A, 1), har Kommissionen med hensyn til begrebet »almindeligt ler« anført, at det anvendte råstof er af almindeligt materiale, normalt grovkornet med urenhe-

der, og at det benævnes murstensler. Desuden skal man se på følgende supplerende kriterier: leret er porøst og farvet, gennemtrængeligt opakt (uigennemsigtigt), de pågældende lervarer lader sig let ridse af stål, brudfladen er mat og jordagtig og »klæber til tungen«.

»Toldtarifafgørelsen« af 19. juni 1972, som Oberfinanzdirektion har henvist til, strider ikke imod disse kriterier; tværtimod bliver de heri præciseret og anvendt på et konkret tilfælde. De allerede anerkendte kriterier er snarere i denne toldtarifafgørelse ved en modsætningsslutning anvendt således, at Kommissionen, når kendetegnene (finkornethed, ensartethed) forekommer i modsætning til kendetegnene for almindeligt ler (grovkornethed, urenhed), har udelukket enhver mulighed for henførelse under varer af almindeligt ler.

»Toldtarifafgørelsen« er i øvrigt ikke en juridisk afgørelse (med bindende virkning), men er alene en udtalelse som Nomenklaturudvalget for Den fælles Toldtarif har afgivet på et bestemt spørgsmål. Denne »afgørelse« indeholder ikke desto mindre — for så vidt som den vedrører den nuværende sag — et vigtigt fingerpeg for fortolkningen af den fælles toldtarif.

I det konkrete tilfælde, som »toldtarifafgørelsen« angik, beroede de påviste særlige kendetegn på, at det keramiske råstof, leret, havde gennemgået en særlig bearbejdning. Men man kan ikke heraf drage den modsætningsslutning, at en vare automatisk falder ind under den (objektive) beskaffenhed af almindeligt ler i alle tilfælde, hvor der ikke har fundet nogen bearbejdning sted.

Man kan, almindeligvis i små mængder, finde ler af usædvanlig renhed. I et sådant tilfælde, må man hellere holde sig til varens objektive og konstaterbare beskaffenhed i overensstemmelse med de almindelige tariferingsmæssige principper.

Hvis man anvender de foran nævnte kriterier, er det muligt at sondre mellem varer »af almindeligt ler« og varer »af andet keramisk metariale«. Men for at kunne henføre keramikvaser under position 69.13 C og keramisk bordservice under position 69.12 C, må man først være sikker på, at de ikke hører under en anden position i den fælles toldtarif.

På grundlag af ovenstående betragtninger har Kommissionen foreslået, at det spørgsmål, som »Bundesfinanzhof« i sagen 98/75 har rettet til Domstolen, besvares således:

»1. Pyntegenstande til personlig brug og artikler til boligudstyr, som er fremstillet af murstensler, som er porøse, gennemtrængelige, opakke, som let lader sig ridse af stål, er grovkornet, har uensartet struktur og en jordagtig brudflade, der klæber til tungen, bør henføres under position 69.13 A som varer af almindeligt ler.

2. Pyntegenstande til personlig brug og artikler til boligstyr, som ikke har de særlige kendetegn for »almindeligt ler«, og heller ikke dem, som kræves for at de kan henføres under position 69.13 B, henføres under position 69.13 C. Det er i denne forbindelse uden betydning, om den bedre kvalitet af de pågældende varer i forhold til varer af »almindeligt ler« er en følge af en særlig bearbejdning eller en rensning af lermassen«.

I sag 99/75 har Kommissionen foreslået følgende svar:

»1. Keramisk bordmateriale, som er fremstillet af simpelt murstensler, som er porøst, gennemtrængeligt, opakt, som let lader sig ridse af stål, er grovkornet, har uensartet struktur og en brudflade, som klæber til tungen, bør tariferes under position 69.12 A som varer af almindeligt ler

2. Keramisk bordservice, som ikke har de særlige kendetegn for »almindeligt ler«, og heller ikke dem, som kræves for tarifering under positionerne 69.11, 69.12 B eller 69.12 D, henhører under position 69.12 C.

> Det har i denne forbindelse ingen betydning, om den pågældende vares højere kvalitet i forhold til varer af »almindeligt ler« er en følge af en særlig bearbejdning eller en rensning af lermassen«.

I tilslutning til det sidste svar har Kommissionen understreget, at definitionen af bordservice af porcelæn i sig selv ikke rejser noget problem i den foreliggende sag, eftersom råstoffets særlige kemiske og fysiske egenskaber og varens særlige kendetegn faktisk er forholdsvis klare. Det samme er tilfældet med keramikvarer, der anses som keramikstentøj og bordservice af keramik, som tariferes under position 69.12 D.

Firma Carstens Keramik, repræsenteret af advokat Rudolf Bibrach, *Göttingen,* firma August Hoff, repræsenteret af advokat Friedrich Vogel, Nürnberg, og Kommissionen, repræsenteret af Jean Amphoux, som befuldmægtiget bistået af Manfred Beschel, har i retsmødet den 14. januar 1976 angivet mundtlige indlæg.

I dette retsmøde er der i indlæggene fremkommet følgende nye omstændigheder:

Sagsøgerne i hovedsagen har især anført, at det er ønskeligt, at begrebet »almindeligt ler«, som anvendes i flere positioner, kan fortolkes på samme måde. Dette er imidlertid vanskeligt, fordi det drejer sig om genstande, der anvendes til vidt forskellige formål, og fordi man i hvert enkelt tilfælde anvender råstoffer af forskellig beskaffenhed.

Begrebet »almindeligt ler« i den betydning, som Kommissionen er nået frem til, er særdeles vanskelig at anvende, fordi det intetsteds er beskrevet, hvilken ensartethed i brudfladen og finkornethed, der kræves, før varerne falder uden for denne kategori. Klassifikationen foregår altså efter fuldstændige subjektive indtryk. Følgelig bør der altså ikke i definitionen tages hensyn til disse begreber om brudfladens ensartethed og finkornethed. De findes i øvrigt ikke i De forklarende bemærkninger til Bruxelles-nomenklaturen.

Når forfatterne har inddelt den fælles toldtarif i varegrupper, har de utvivlsomt haft en helt anden underinddeling for øje. Benævnelsen »almindeligt ler« skal alene angive, at varer, som fremstilles af »almindeligt ler«, er af dårligere kvalitet og af mindre værdi i forhold til varer af stentøj og fajance eller porcelæn.

Stentøj, fajance og porcelæn er hårdere, da brændingen foregår ved en højere temperatur. Temperaturen burde herefter benyttes som kriterium ved bestemmelsen af, om varer omfattes af begrebet »almindeligt ler«. Brudfladen for varer af stentøj, fajance eller procelæn er ikke mere gennemtrængelig og den lader sig ikke lettere ridses af stål. Uigennemtrængeligheden bør derfor spille en rolle ligesom spørgsmålet, om det er muligt at ridse disse varer med stål.

Sagsøgerne i hovedsagen har afsluttende foreslået, at varer, som fremstilles af jern- og kalkholdige lersorter, som kun er lidt eller slet ikke sintrede, altså brændt ved en relativ lav temperatur, med en porøsitet, som er gennemtrængelig for luft og væsker, og som der kan ridses i med stål, skal betragtes som varer »af almindeligt ler«.

Kommissionen har især anført, at det med hensyn til en systematisk afgrænsning af keramiske materialer drejer sig om kategorier, som overlapper hinanden, og at der bør findes kriterier for hver enkelt konkret sag. Endvidere må man tage hensyn til, at afgrænsningen af kategorierne følger det mål og den brug, som denne afgrænsning skal tjene.

Temperaturen er en sekundær faktor, afhængig af materialet og desuden af den vare, som man ønsker at fremstille.

Porøsiteten kan være et gyldigt kriterium, f.eks. med henblik på at sondre mellem almindeligt ler og porcelæn. Det står klart, at De forklarende bemærkninger til

Bruxelles-nomenklaturen i højere grad angår afgrænsningen mellem porcelæn og andet keramisk materiale end en klar afgrænsning mellem de forskellige keramiske materialer.

Denne afgrænsning bør derfor udvikles selvstændigt, og der er således ingen modsætning mellem Kommissionens opfattelse på den ene side og De forklarende bemærkninger til Bruxelles-nomenklaturen på den anden.

Som hovedregel bør varen betragtes som grovkornet, når der er forhøjninger, hulheder og revner på over 0,1 mm, som altså kan ses med det blotte øje, og når disse grovkornselementer findes over hele massen.

Kommissionen har sluttelig gjort gældende, at forskellene i udformningen af den fælles toldtarif på de seks sprog er betydningsløs af følgende grund: der består en sammenhæng mellem varen på den ene side og materialerne på den anden side, og det er herefter uden betydning, om man i et tilfælde lægger mere vægt på den færdige vare, og i andre tilfælde på varens råmateriale.

Generaladvokaten har fremsat sit forslag til afgørelse i retsmødet den 28. januar 1976.

Præmisser

1 Bundesfinanzhof har ved to kendelser af 5. august 1975, indgået til Domstolen den 11. september 1975, i henhold til EØF-traktatens artikel 177 stillet spørgsmål om fortolkningen af positionerne 69.12 A, 69.12 C, 69.13 A og 69.13 C i den fælles toldtarif (Rådets forordning nr. 950/68 af 28. juni 1968, EFT-specialudgave 1968 (I), s. 265; org. ref. JO L 172, ændret ved senere forordninger).

2 Da spørgsmålene i de to sager hovedsagelig har samme genstand, bør sagerne afgøres ved en og samme dom.

3 Det fremgår af forelæggelseskendelserne, at spørgsmålene er rejst i forbindelse med tvister om bindende toldtariferingsudtalelser for visse keramiske varer, som en tysk toldmyndighed afgav i 1972 og 1973; i den første tariferingsudtalelse henførtes visse keramiske varer under position 69.13 C i den fælles toldtarif (herefter FTT) som »pyntegenstande til personlig brug; artikler til boligudstyr af fint ler«; i den anden tariferingsudtalelse henførtes andre varer under position 69.12 C II som »bordservice af (fint) ler«; importørerne af disse varer har gjort gældende, at disse varer bør henføres henholdsvis under position 69.13 A og position 69.12 A som varer »af almindeligt ler«.

4 Bundesfinanzhof spørger i sag 98/75 om, hvorledes begreberne »pyntegenstande til personlig brug; artikler til boligudstyr: varer af almindeligt ler« og »pyntegenstande til personlig brug; artikler til boligudstyr: varer af andet keramisk materiale«, under positionerne 69.13 A og 69.13 C i FTT skal fortolkes og indbyrdes afgrænses; Bundesfinanzhof spørger i sagen 99/75 om, hvorledes begreberne »bordservice af almindeligt ler« og »bordservice af fint ler« under positionerne 69.12 A og 69.12 C skal fortolkes og indbyrdes afgrænses; disse spørgsmål drejer sig altså hovedsagelig om, hvorledes udtrykket »af almindeligt ler« skal fortolkes som kriterium for tarifering.

5 De relevante positioner er underinddelt således:

69.12 Bordservice samt husholdnings- og toiletartikler, af andet keramisk materiale:

A — Varer af almindeligt ler

B — Varer af stentøj

C — Varer af fajance eller fint ler

I — Hvide eller ensfarvede varer

II — Andre varer

D — Varer af andet keramisk materiale

69.13 Statuetter og andre dekorationsgenstande; pyntegenstande til personlig brug; artikler til boligudstyr:

A — Varer af almindeligt ler

B — Varer af porcelæn

C — Varer af andet keramisk materiale.

6 Det bør først undersøges, om udtrykket »af almindeligt ler« skal fortolkes alene ud fra råstoffets beskaffenhed og eventuelt den bearbejdning, som det har gennemgået under fremstillingsprocessen, eller om der også bør lægges vægt på varens objektive kendetegn; det fremgår af forelæggelseskendelserne, at de tyske toldmyndigheder har lagt varernes objektive kendetegn til grund for deres undersøgelse, især brudfladens finkornethed og ensartethed, medens sagsøgerne i hovedsagen har påberåbt sig udtalelser fra oprindelseslandene, hvorefter varerne alene er fremstillet af naturlige råstoffer og ikke har gennemgået nogen særlig bearbejdning, men at finheden og ensartetheden skyldes det anvendte lers særlige beskaffenhed.

7 Af hensyn til retssikkerheden og til administrationens effektivitet bør produkternes objektive kendetegn og egenskaber i almindelighed være det afgørende kriterium for deres tarifering i FTT.

8 Herefter er problemet, efter hvilke objektive kendetegn og egenskaber, de pågældende varer indbyrdes skal afgrænses med henblik på deres tarifering i FTT.

9 Den tyske toldmyndighed henviser, ligesom Kommissionen i øvrigt, til en tariferingsudtalelse, som Nomenklaturudvalget for den fælles toldtarif, nedsat i henhold til rådsforordning nr. 97/69 af 16. januar 1969 »om de nødvendige foranstaltninger for ensartet anvendelse af den fælles toldtarifs nomenklatur« (EFT-specialudgave 1969, s. 10; org. ref. JO L 14/1), afgav i juni 1972 som svar på et spørgsmål om tarifering af vægfliser af keramisk materiale under position 69.08; de pågældende varer henføres i denne tariferingsudtalelse under underposition B II som varer »af andet keramisk materiale« og ikke under underposition B I (varer af »almindeligt ler«) med den begrundelse, at brudfladen, skønt den indeholder en blanding af korn i forskellige farver, dog frembyder en stor ensartethed og regelmæssighed, som kun kan være opnået ved, at det anvendte ler har gennemgået en bearbejdning, navnlig en rensning, som er grundigere end den, der er nødvendig for at fremstille varer af almindeligt ler; sagsøgerne i hovedsagen har imidlertid gjort gældende, at varens regelmæssighed og ensartethed ikke kan anvendes som kriterium, og har i denne forbindelse anført, at begrebet »almindeligt ler« i De forklarende bemærkninger til Bruxelles-nomenklaturen defineres uden henvisning til kriteriet om varens ensartethed og regelmæssighed.

10 De forklarende bemærkninger til Bruxelles-nomenklaturen indeholder for så vidt angår underkapitel II i kapitel 69 i FTT følgende »almindelige bemærkninger«: (Dette underkapitel omfatter andre keramiske varer end de under underkapitel I hørende varmeisolerende og ildfaste produkter). Disse produkter tariferes i underkapitel efter *varernes art* med undtagelse af:

a) .....

b) Bordservice samt husholdnings- og toiletartikler, der tariferes i pos. 69.11, når de er af porcelæn, og i pos. 69.12, når de er af andet keramisk materiale.

I — Porcelæn

Porcelæn under pos. 69.11 omfatter...

II — Andre keramiske produkter end porcelæn

Som artikler »af andet keramiske materiale« under pos. 69.12 betragtes bl.a. følgende:

A — Lervarer med porøs skærv, som i modsætning til porcelæn er opakke (uigennemsigtige), gennemtrængelige for væsker og let lader sig ridse af stål; brudfladen klæber til tungen.

Sådanne lervarer omfatter:

1. Varer fremstillet af almindelige jern- og kalkholdige lersorter (murstensler); de har et mat og jordagtigt brud, og farven er almindeligvis brun, rød eller gul. De kan være glaserede.

2. Fajance, der betegner en række varianter ... mere eller mindre finkornede. Den er overtrukket med et glasurlag, som gør varen uigennemtrængelig for væsker ... Fajance fremstilles af finsigtet ler, der er slemmet i vand. Brændingen foregår ved en højere temperatur end den, der anvendes ved varer af almindeligt ler. Fajance adskiller sig fra porcelæn ved, at skærven ikke er fuldstændig sintret;

B — Stentøj, som ... adskiller sig fra porcelæn ved at være uigennemskinneligt og normalt kun delvis sintret ...

C — Visse keramiske varer, der er fremstillet, dekoreret og laseret på en sådan måde, at de handelsmæssigt imiterer porcelæn ...

Bordservice etc. af disse imitationer af porcelæn tariferes i pos. 69.12 og *ikke* som porcelæn i pos. 69.11«;

De forklarende bemærkning i FTT henviser selv, for så vidt angår betydningen af udtrykkene »porcelæn«, »almindeligt ler«, »fint ler«, »fajance« og »stentøj«, til disse »almindelige bemærkninger«, som findes i positionerne eller underpositionerne til underkapitel II i kapitel 69.

11 Det er ubestridt, at De forklarende bemærkninger til Bruxelles-nomenklaturen, når der ikke findes fællesskabsretsakter, forklarende eller andre bestemmende bemærkninger fra fællesskabsmyndighederne, kan anvendes som gyldigt middel til fortolkning af de fælles positioner; imidlertid må det først undersøges, om de oven for nævnte forklarende bemærkninger til Bruxelles-nomenklaturen indeholder kriterier, som dels afgrænser underpositionerne »varer af almindeligt ler«, dels »varer af fint ler« og »varer af andet keramisk materiale«; efter ordlyden af disse bemærkninger at dømme skelnes der kun mellem to positioner, 69.11 og 69.12, altså mellem bordservice »af porcelæn« og bordservice »af andet keramisk materiale«, og der henvises ikke til underpositionerne i position 69.12; dette beror utvivlsomt på, at Bruxelles-nomenklaturens kapitel 69 ikke er inddelt i underpositioner; heraf kan sluttes, at De forklarende bemærkninger til Bruxelles-nomenklaturen ikke udelukker, at brudfladens finkornethed og ensartethed tages i betragtning ved afgrænsningen af de pågældende underpositioner i FTT.

12 I øvrigt fremstår den ovenfor nævnte tariferingsudtalelse, som nomenklaturudvalget har afgivet, skønt den ikke har bindende virkning og omhandler en anden position end dem, denne sag drejer sig om, som en gyldig angivelse af, at finkornetheden og ensartetheden af en vares brudflade kan tages i betragtning som varens objektive kendetegn med henblik på fortolkning og afgrænsning af begrebet »almindeligt ler«; dette resultat synes at passe ind i FTT's almindelige inddeling af dette område, hvori det forudsættes, at varer, der fremstilles af det enkleste råstof, almindeligt ler, er lidet kostbare, mens mere finkornede varer fremstilles af et keramisk råstof af højere kvalitet; selv om denne forskel måske ikke klart fremgår i den tyske oversættelse af position 69.12, giver andre officielle oversættelser næppe anledning til tvivl på dette punkt, fordi der heri anvendes udtryk som »en poterie fine«, »fine pottery«, »di terracotta fine« til at angive de varer, som fremstilles af et andet råstof end »almindeligt ler«.

13 Sagsøgerne i hovedsagen har indvendt, at brudfladens finkornethed og ensartethed er for upræcise og for subjektive kriterier til afgrænsning af positioner.

14 I så henseende findes der imidlertid, som Kommissionen under retsforhandlingerne har gjort opmærksom på, i fagkredse visse retningslinjer, som toldmyndighederne kan benytte sig af.

15 Det kan derfor konkluderes, at fortolkningen og afgrænsningen af underpositionerne 69.12 A og 69.12 C (bordservice »af almindeligt ler« og »af fint ler«) og af underpositionerne 69.13 A og 69.13 C (pyntegenstande til personlig brug; artikler til boligudstyr »af almindeligt ler« og »af andet keramisk materiale«) skal foretages under hensyn til brudfladens finkornethed og ensartethed, således at en vare af betydelig finkornethed og ensartethed ikke kan tariferes som en vare af almindeligt ler; det tilkommer den nationale ret at afgøre, om de omtvistede varer faktisk opfylder betingelserne for at tariferes under den ene eller den anden position.

Vedrørende sagsomkostningerne

16 De udgifter, der er afholdt af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, som har indgivet indlæg til Domstolen, kan ikke godtgøres; da retsforhandlingerne i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne.

Pa grundlag af disse præmisser,

kender

DOMSTOLEN

vedrørende de spørgsmål, der er forelagt den af Bundesfinanzhof ved kendelser af 5. august 1975, for ret:

Fortolkningen og afgrænsningen af underpositionerne 69.12 A og 69.12 C (bordservice »af almindeligt ler« og »af fint ler«) og af underpositionerne 69.13 A og 69.13 C (pyntegenstande til personlig brug; artikler til boligudstyr »af almindeligt ler« og »af andet keramisk materiale«) skal foretages under hensyn til brudfladens finkornethed og ensartethed, således at en vare af betydelig finhed og ensartethed ikke kan tariferes som en vare af almindeligt ler.

Lecourt Kutscher O'Keeffe

Donner Mertens de Wilmars Sørensen Mackenzie Stuart

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 18. februar 1976.

A. Van Houtte
Justitssekretær

R. Lecourt
Præsident

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT A. TRABUCCHI FREMSAT DEN 28. JANUAR 1976 [1]

Høje Ret.

Anmodningerne fra »Bundesfinanzhof« om præjudiciel afgørelse i de foreliggende sager vedrører fortolkningen af positionerne 69.12 A og C og 69.13 A og C i den fælles toldtarif. Bogstaverne under position 69.12 henviser til begreberne »bordservice af almindeligt ler« og til »bordservice af fint ler«, medens positio-

1 — Oversat fra italiensk.